

7R01113 «Психиатрия ересектердің, балалардың» білім беру бағдарламасы бойынша резидентураға түсуге арналған сұрақтар тізімі

1. XX ғасырдағы ғылыми және практикалық психиатрияның негізгі жетістіктері. Психикалық бұзылулардың қазіргі жіктемесінің қағидалары.
2. Психиатриядағы денсаулық, нормалар мен патология туралы түсінік. Психикалық аурулардың туындау қаупінің факторлары. Психогигиена және психопрофилактика (анықтамасы, міндеттері, мағынасы).
3. Психопатологиялық симптомдар мен синдромдар. Психикалық бұзылулардың дәрежелері, психоз түсінігі. Позитивті және жағымсыз симптоматика. Бұл ұғымдардың диагностикалық және болжамдық мағынасы.
4. Психиатрияда қолданылатын зерттеу әдістері. Анамнестикалық мәліметтерді жинау ережелері, оларды талдау. Зертханалық, аспаптық және психологиялық әдістерді қолдану, олардың диагностикалық мүмкіндіктері.
5. Сезім мен қабылдаудың бұзылуы және олардың диагностикалық маңызы. Дерезализация және деперсонализация, олар байқалатын аурулар.
6. Галлюцинацияның клиникалық нұсқалары, олардың диагностикалық маңызы. Галлюцинацияның объективті белгілері.
7. Ассоциативті процестің бұзылулары (ойлау процесінің бұзылуы). Негізгі симптомдары, олардың диагностикалық маңызы.
8. Сандырақ (анықтамасы, клиникалық түрлері, диагностикалық маңызы, аурулардың элеуметтік-қауіпті мінез-құлқы). Өте құнды идеялар, олардың сандырақтан айырмашылығы.
9. Обсессивті күйлер (анықтамасы, түрлері, диагностикалық мәні). Обсессияның сандырақтан айырмашылығы.
10. Жіті және созылмалы сандырақ белгілері. Жіті сезімтал сандырақ синдромы, оның диагностикалық мәні, қарқыны, тиісті дәрігерлік тактика.
11. Созылмалы сандырақтың негізгі синдромдары. Олардың динамикасы, диагностикалық мәні, тиісті дәрігерлік тактика.
12. Кандинский-Клерамбо психикалық автоматизм синдромы. Автоматизмнің алуан түрлерінің мысалдары. Диагностикалық маңызы.
13. Есте сақтау қабілетінің бұзылуы, негізгі симптомдары, олардың диагностикалық маңызы. Корсаков синдромы (негізгі көріністері, диагностикалық маңызы, болжамы).
14. Интеллект ұғымы, оның негізгі құрамдастары. Ақыл-ой бұзылыстарын анықтау әдістері, клиникалық тәжірибеде қолданылатын әдеттегі тапсырмалар. Әр түрлі ақыл-ой бұзылыстарының диагностикалық маңызы.

15. Олигофрения (анықтамасы, пайда болу себептері, дәрежелері). Олигофрениядағы әлеуметтік-еңбекке бейімделу мәселесі.
16. Деменция ұғымы. Жүре пайда болған кем ақылдылықтың клиникалық нұсқалары, олардың дифференциалды-диагностикалық мәні.
17. Психикалық аурулар клиникасындағы эмоционалды бұзылулар. Негізгі симптомдары мен синдромдары, олардың диагностикалық маңызы. Патологиялық аффект.
18. Әуестену, масаттану (мания, эйфория), депрессия және енжарлық (апатия) жағдайларын дифференциалды диагностикалау. Аталған синдромдардың сипаттамасы, олардың диагностикалық маңызы.
19. Қозғаушы қозудың түрлері, олар кездесетін аурулар. Дәрігердің тактикасы.
20. Ерік-жігер мен әуестіктің бұзылуы, олардың диагностикалық маңызы. Әуестігі бұзылған адамдардың әлеуметтік қауіпті мінез-құлқы. Апатикалық-абуликалық синдром.
21. Кататоникалық синдром, оның негізгі симптомдары, диагностикалық маңызы. Кататоникалық қозудың желікпе және кататоникалық ступордан депрессиядан айырмашылығы.
22. К.Ясперстің бұзылған сана-сезімнің жағдайын диагностикалау критерийлері. Сана деңгейін төмендету (өшіру) синдромдары, олардың әртүрлі психикалық және соматикалық аурулармен байланысы.
23. Сананың тұнжырау синдромдары, типтік көріністер, динамика, диагностикалық маңызы. Санасы тұнжыраған адамдардың әлеуметтік қауіпті мінез-құлқы.
24. Пароксизмальды құбылыстар (эпилептикалық, есірік, диэнцефалиялық ұстамалар, эпилептикалық мәртебе, сананың ерекше күйлері). Олардың диагностикалық маңызы.
25. Тұлғалықтың бұзылуы. Үйлесімді және екпінді тұлға туралы ұғымдар, олардың психопатиядан айырмашылығы және прогрессивті психикалық ауруларға байланысты жеке басының өзгеруі.
26. Шизофрения, эпилепсия, органикалық аурулар, алкогольизм кезіндегі тұлғаның өзгеруі. Түзету және оңалту мүмкіндіктері.
27. Соматикалық бұзылулар психикалық аурудың белгілері ретінде. Жасырылған депрессия клиникасы.
28. Соматикалық бұзылулар психикалық аурулардың белгілері ретінде. Истерикалық конверсия түсінігі, истерикалық соматикалық және неврологиялық бұзылулардың мысалдары.

29. Физиологиялық функциялардың бұзылуы (ұйқының, тәбеттің, жыныстық функциялар) психикалық бұзылулардың көрінісі ретінде. Осы бұзылуларды емдеу үшін психотерапия мен психотропты препараттарды қолдану.
30. Ипохондриялық синдром. Ипохондрияның қияли, аса құнды және обсессивті формасы туралы түсінік. Ипохондрияның сенестопатиямен байланысы. Соматикалық аурулармен дифференциалды диагнозы. Әлеуметтік қауіпті мінез-құлық.
31. Дисморфомания синдромы (дисморфофобия). Жүйкелік анорексия дисморфоманияның мысалы ретінде. Диагностикалық маңызы. Дәрігердің тактикасы.
32. Астеникалық синдром (негізгі көріністер, диагностикалық маңызы, ол кездесетін аурулардың мысалдары).
33. Балалық жастағы дамудың бұзылуы.
34. Балалар мен жасөспірімдерге тән бұзылулар. Балалық жасқа тән белгілер. Жеткіншек жасқа тән синдромдар.
35. Балалық жастағы негізгі психикалық аурулардың көріну ерекшеліктері.
36. Балалардағы психикалық бұзылулар жағдайында емдеу және күтім ерекшеліктері.
37. Преморбидтік (конституционалдық) жеке қасиеттер.
38. Тұлғаның жетілмегендігі (инфантилизм), сипаттамалық және патосипаттамалық реакциялар.
39. Тұлғаның дамуы мен қалыптасуы, мінездің патологиялық белгілері.
40. Тұлғаның өзгеруі: кемістік, деградация, ақылсыздық.
41. ҚР халқына амбулаториялық психиатриялық көмекті ұйымдастыру қағидаттары. Психиатриялық қызметті ізгілендіру.
42. Психикалық денсаулық орталықтарының, кабинеттердің құрылымы мен ұйымдастырылуы, диспансерлік бақылауды орнату және алып тастау қағидалары мен тәртібі. Негізгі функциялары мен міндеттері.
43. Тексеру тәртібі, қадағалауды, емдеуді, бақылауды және күтімді ұйымдастыру. Психиатриялық құжаттаманың ерекшеліктері.
44. Психиатриялық куәландырудың, ерікті және еріксіз ауруханаға жатқызудың құқықтық негіздері. Психиатр дәрігер жұмысының этикалық аспектілері.
45. Психикалық ауытқулары бар науқастарға алғашқы және шұғыл көмек, ауруханаға жатқызудың негізгі көрсеткіштері.
46. Әр түрлі аурулары бар науқастарды амбулаториялық емдеу, қолдау терапиясы, оны ұйымдастырудың ерекшеліктері, оның денсаулықты сақтау үшін маңызы. Психикалық ауруларды қайта бейімдеу және оналту мәселелері.

47. Клиникалық-психопатологиялық зерттеу әдістемесі. Психоанализ және психодинамикалық бақылау әдісі. Психиатриялық диагностикадағы қосымша зерттеу әдістерінің маңызы.
48. Психикалық науқастарды әлеуметтік-еңбектік оңалтудың және психикалық аурулардың алдын алудың принциптері мен әдістері.
49. Шизофрения (анықтамасы, негізгі диагностикалық белгілері, ағым заңдылықтары, нәтижесі). Типтік өнімді және жағымсыз бұзылулар. Аурудың алғашқы белгілері.
50. Шизофрения. Негізгі клиникалық (синдромдық) түрлері. Жетекші симптоматика мен болжам арасындағы байланыс. Ағымның негізгі түрлері. Шизофрения кезіндегі қолайлы және қолайсыз болжамды көрсететін белгілер.
51. Шизофрения. Шизофрения нәтижесі. Шизофрениялық кемістік туралы түсінік. Науқастарды қайта бейімдеу және оңалту әдістері мен принциптері. Дәрілік емдеу мүмкіндіктері. Шизофренияның ең қатерлі және қолайлы нұсқалары. Пациенттердің қоғамға бейімделу мүмкіндіктері. Аурудың болжамын анықтайтын белгілер.
52. Сандырақтық бұзылулардың дифференциалды диагностикасы. Шизофренияның органикалық аурулардан, психогениядан және аффективті психоздардан айырмашылығы.
53. Шизофренияны емдеу әдістері, олардың тиімділігі, емдеудің негізгі мақсаттары. Жедел шизофрения және созылмалы үздіксіз ағымы кезіндегі дәрігердің тактикасы.
54. Биполярлық бұзылыс (маниакалды-депрессивті психоз): анықтамасы, ағымның негізгі заңдылықтары, клиникалық нұсқалары, болжамы.
55. Маниакалды-депрессивті психоз және басқа аффективті бұзылулар. Аурудың әртүрлі кезеңдеріндегі типтік клиникалық көріністер. Аффективті психоздар кезіндегі дифференциалды диагноз. Маниакалды-депрессивті психоздың шизофрениядан, органикалық аурулардан және реактивті күйлерден айырмашылығы.
56. Маниакалды-депрессивті психоз кезіндегі терапия және алдын-алу. Науқастардың еңбекке қабілеттілігі, оңалту принциптері.
57. Мидың әртүрлі органикалық ауруларының жалпы көріністері. Психорганикалық синдром түсінігі. Диагнозды белгілеудегі қосымша әдістердің маңызы.
58. Соматикалық аурулар психогендік және экзогендік психикалық бұзылулардың себебі ретінде жиі кездесетін синдромдар. Ятрогения ұғымы.
59. Психикалық бұзылыстарды емдеудің негізгі әдістері, оларды тағайындау көрсеткіштері. Қазіргі уақытта емделетін және емделмейтін бұзылулар.

60. Психикалық ауруларды жалпы биологиялық емдеу әдістері (ЭСТ, инсулиндік коматозды терапия, ұйқы депривациясы, экстракорпоралды детоксикация). Көрсеткіштер, тиімділік.
61. Психофармакотерапия, негізгі мақсаттар, препараттардың жіктелуі, олардың терапиялық белсенділігінің спектрі. Психофармакотерапияның пайда болуына байланысты психиатриялық көмекті ұйымдастырудағы өзгеріс.
62. Нейролептикалық (антипсихотикалық) дәрілер. Терапиялық белсенділік спектрі, көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері. Нейролептиктердің соматикалық-вегетативті салаға әсері, жанама әсерлері мен асқынулары. Нейролептикалық синдром туралы түсінік, оның алдын-алу және терапия.
63. Антидепрессанттар. Негізгі класстар, терапевтік белсенділік спектрі, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, жанама әсерлер және асқынулар. Нормотимикалық препараттар (литий тұздары және т.б.), қолдану ережелері.
64. Транквилизаторлар тобындағы препараттар. Терапевтік белсенділік спектрі. Психиатриялық және жалпы соматикалық тәжірибеде қолдану көрсеткіштері. Қарсы көрсеткіштер, жанама әсерлер, асқынулар.
65. Ноотропты препараттар, олардың терапевтік диапазоны, тағайындау көрсеткіштері. Психохынталандырушылар, жанама әсерлері, психохынталандырушыларды қолданумен байланысты қауіптер.
66. Құрысуға қарсы дәрілік препараттар. Негізгі кластар, терапевтік диапазон. Жанама әсерлер мен асқынулар. Эпилепсиялық статусты басу үшін қолданылатын құралдар.
67. Психофармакотерапияны қолдануды шектейтін факторлар: типтік жанама әсерлер, тәуелділіктің қалыптасуы, әртүрлі препарат кластарын ұзақ уақыт қолдану мүмкіндігі.
68. Невроздар (анықтамасы, пайда болу шарттары, клиникалық формалары, ағым заңдылықтары, болжамы).
69. Неврастения (пайда болу шарттары, клиникалық көріністері, дифференциалды диагностикасы, болжамы).
70. Реактивті психоздар (анықтамасы, клиникалық формалары және олардың типтік симптомдары, ағымы, болжамы). Экзогендік және эндогендік аурулардан айырмашылықтары.
71. Истерикалық невроз. Пайда болу шарттары, клиникалық көріністері, олардың сипаттамасы. Истерия кезіндегі соматикалық және неврологиялық бұзылулар. Дәрігердің тактикасы. Обсессивті невроз: этиология, алдын-ала болжайтын факторлар, клиникалық көріністер, емдеу, болжам.
72. Психопатиялар (анықтамасы, пайда болу себептері, диагностика критерийлері, жіктеу нұсқалары, ағым және болжамы). Қалпына келу және

қалпына келмеу түсінігі. Психопатияның клиникалық нұсқалары, олардың көріністері, олармен байланысты декомпенсация нұсқалары, қоғамдағы типтік мінез-құлық.

73. Психогендік ауруларды емдеудің жалпы принциптері мен әдістері (невроздар және реактивті психоздар). Науқастардың еңбекке қабілеттілігі, оңалту және қайта бейімдеу әдістері.

74. Алкоголизм (анықтамасы, диагностикалық критерийлер, тұрмыстық маскүнемдіктен айырмашылығы). Ағымы және болжамы. Абстиненттік синдром. Оның пайда болу жағдайлары мен себептері. Әр түрлі ауруларға тән әдеттегі көріністер.

75. Алкоголизм (анықтама, типтік көріністер, негізгі синдромдар, даму кезеңдері). Алкоголизмді емдеудің негізгі принциптері. Әр түрлі сатылардағы емдеу міндеттері. Нақты терапевтік әдістер.

76. Жедел алкогольдік интоксикация клиникасы. Мас болу дәрежелері. Мас болудың диагностикасы. Патологиялық мас болу, диагностика, сот-психиатриялық бағалау.

77. Алкогольдік (металкогольдік) психоздар. Пайда болу шарттары. Клиникалық нұсқалары. Болжам. Алкоголь психоздарының дифференциалды диагностикасы. Олардың шизофренияның жедел ұстамасынан, реактивті және эпилептикалық психоздардан айырмашылығы. Корсаков психозы: негізгі көріністер, пайда болу шарттары, терапия, болжам.

78. Нашақорлық (анықтамасы, диагноздың негізгі критерийлері, есірткіге қатысты заттар). Алдын алу және терапия.

79. Уытқұмарлық. Тәуелділікті тудыратын химиялық заттар мен дәрілік заттар. Алдын алу және терапия әдістері.

80. Әр түрлі есірткілік масаюдың дифференциалды диагностикасы (апиын, кокаин, гашиш, барбитураттар, транквилизаторлар, психынталандырушылар). Олардың мас болудан айырмашылығы.

81. Қозғаушы қозу және агрессивті мінез-құлық жағдайында дәрігердің тактикасы. Қозу және агрессивті мінез-құлық байқалатын аурулар.

82. Науқастардың әлеуметтік-қауіпті мінез-құлқының себебі болып табылатын психикалық бұзылулар. Бұл жағдайларда сот сараптамасы, естілік пен ессіздік ұғымы.

83. Психикалық аурулардағы суицидтік мінез-құлық. Психикалық науқастың өміріне қауіп төндіретін жағдайлар. Дәрігерлік тактика және алдын алу әдістері.

84. Жыныстық функциялардың бұзылуы. Жыныстық дисфункция ұғымы.